

"Чланак 49.

(Izdavanje uvjerenja o nevođenju kaznenog postupka)

- (1) Опćински/osновни суд издаје увјерјење да се против физичког или правног лица које подноси захтјев не води казни поступак пред судовима у Босни и Херцеговини.
- (2) Ово увјерјење издаје опćински/osновни суд, без обзира на пребивалиште физичког лица, сједиште правног лица или боравиште страног лица које подноси захтјев.
- (3) Захтјев физичког лица за издавање увјерјења из ставка 1. овог чланка садржи: име и презиме, дјевојачко презиме, име оца и мајке, дјевојачко презиме мајке, мјесто и датум рођења, ЈМБ, број особне iskaznice/putне исправе и гдје је издата, мјесто пребивалишта и ради чега тражи да му се изда увјерјење, а захтјев правног лица садржи: назив и сједиште правног лица, тачна адреса, ЈИВ, матични број и ради чега тражи да му се изда увјерјење.
- (4) Увјерјење о невоđenju казног поступка се издаје након што се провјером у бази података у CMS-у утврди да се против физичког, односно правног лица не води казни поступак пред судовима у Босни и Херцеговини.
- (5) Ако суд утврди да се против физичког, односно правног лица води казни поступак, издат ће увјерјење у ком ће се поред особних података физичког лица, односно основних података правног лица, навести назив суда пред којим се води казни поступак, број казног предмета и законски назив дјела (образак број 8b за физичко лице и образац број 9b за правно лице).
- (6) У циљу осигурања јединственог поступања судова у поступку издавања увјерјења о невоđenju казног поступка, захтјев за издавање увјерјења подноси се на обрасцу број 6 за физичко лице, за правно лице на обрасцу број 7, док се издаје према обрасцу број 8a за физичко лице и обрасцу број 9a за правно лице. Обрасци чине саставни дио овог Правилника."

Чланак 3.

Ovaj Pravilnik stupa на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 06-08-5-643-17/2017
06. септембра 2017. године

Предсједник
Milan Tegeltija

УСТАВНИ СУД БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

831

Уставни суд Босне и Херцеговине у пленарном сазиву, у предмету број У 3/17, рјешавајући захтјев **Барише Чолака, предсједавајућег Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**, на основу члана IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине, члана 57 став (2) тачка б) и члана 59 ст. (1) и (5) Правила Уставног суда Босне и Херцеговине – пречишћени текст ("Службени гласник Босне и Херцеговине" број 94/14), у саставу:

Мирсад Теман, предсједник
Мато Тадић, потпредсједник
Златко М. Кнежевић, потпредсједник
Маргарита Цаца-Николовска, потпредсједница
Тудор Рантић, судија
Валерија Галић, судија
Миодраг Симић, судија
Сеада Палаврић, судија
Giovanni Grasso, судија
на сједници одржаној 6. јула 2017. године донио је

ОДЛУКУ О ДОПУСТИВОСТИ И МЕРИТУМУ

Утврђује се да Изјава Клуба делегата бошњачког народа у Дому народа Парламентарне скупштине Босне и

Херцеговине о деструктивности по витални интерес бошњачког народа у Босни и Херцеговини у Приједлогу Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине број 02-02-1-1133/17 од 28. априла 2017. године испуњава услове процедуралне исправности из члана IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине.

Утврђује се да Приједлогом Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине број 02-02-1-1133/17 од 28. априла 2017. године није повријеђен витални интерес бошњачког народа у Босни и Херцеговини.

Поступак усвајања Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине број 02-02-1-1133/17 од 28. априла 2017. године треба спровести према процедури из члана IV/3д) Устава Босне и Херцеговине.

Одлуку објавити у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине", "Службеним новинама Федерације Босне и Херцеговине", "Службеном гласнику Републике Српске" и "Службеном гласнику Дистрикта Брчко Босне и Херцеговине".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. Увод

1. Бариша Чолак, предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: подносилац захтјева), поднио је 8. маја 2017. године Уставном суду Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уставни суд) захтјев за испитивање регуларности поступка, односно утврђивање постојања или непостојања уставног основа за проглашење Приједлога Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине број 02-02-1-1133/17 од 28. априла 2017. године (у даљњем тексту: Приједлог Закона) штетним по витални интерес бошњачког народа.

II. Захтјев

а) Наводи из захтјева

2. Подносилац захтјева је навео да је на 28. сједници Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Дом народа), одржаној 4. маја 2017. године, испитан захтјев делегата Љиле Зовко, Барише Чолака, Зденке Џамбас, Мартина Рагуџа и Марија Караматића (у даљњем тексту: захтјев делегата) за разматрање Приједлога Закона (уз захтјев достављен захтјев делегата) по хитном поступку у складу с чланом 124 Пословника Дома народа.

3. Након усвајања захтјева за разматрање Приједлога Закона по хитном поступку, делегати у Клубу бошњачког народа Халид Гењац, Сафет Софтић, Сеад Кадић, Фахрудин Радончић и Сифет Пошић, у складу с чланом 177 Пословника Дома народа, прогласили су Приједлог Закона штетним по витални интерес бошњачког народа. Након проглашења Приједлога Закона штетним по витални интерес бошњачког народа прекинута је расправа и приступило се гласању о томе да ли је Приједлог Закона штетан по витални интерес бошњачког народа. Клуб делегата српског народа се са три гласа "за" и два гласа "уздржан" изјаснио да се Приједлог Закона не сматра штетним по витални национални интерес бошњачког народа. Клуб делегата хрватског народа се с пет гласова "против" изјаснио да Приједлог Закона не сматра штетним по витални национални интерес бошњачког народа. Клуб делегата бошњачког народа није се поновно изјашњавао с обзиром на чињеницу да су се свих пет делегата из Клуба бошњачког народа у свом допису број 02-02-1-1132/17 од 4. маја 2017. године, којим проглашавају Приједлог Закона штетним по витални интерес бошњачког народа, изјаснили да предложени закон сматрају штетним по витални интерес бошњачког народа.

4. Будући да се већина делегата у клубовима посланика хрватског и српског народа изјаснила против тога да је Приједлог Закона штетан по витални интерес бошњачког народа, подносилац захтјева је навео да је формирана Заједничка комисија за рјешавање питања виталног интереса (у даљњем тексту: Заједничка комисија). Њу чине три делегата од којих су по једног изабрали бошњачки, хрватски и српски делегати ради рјешавања спорног питања. Заједничка комисија је 4. маја 2017. године одржала сједницу на којој су њени чланови Бариша Чолак и Средоје Новић остали при својим ставовима да се противе тврдњи да је Приједлог Закона штетан по витални национални интерес бошњачког народа. Заједничка комисија је констатовала да није постигла рјешење, те утврдила да, у складу с одредбама Устава Босне и Херцеговине и Пословника Дома народа, предмет треба упутити Уставном суду на даљњи поступак (подносилац захтјева је доставио записник са сједнице Заједничке комисије од 4. маја 2017. године).

5. Из Изјаве Клуба делегата бошњачког народа од 4. маја 2017. године, коју су потписали Халид Гењац, Сафет Софтић, Сеад Кадић, Фахрудин Радончић и Сифет Поцић (копију Изјаве подносилац захтјева је доставио уз захтјев, у даљњем тексту: Изјава), слиједи да подносиоци Изјаве проглашавају Приједлог Закона штетним по витални интерес бошњачког народа.

6. У образложењу разлога подносиоци Изјаве су нагласили да се чланом 1 Приједлога Закона мијења члан 8.1 Изборног закона Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Изборни закон) који се односи на избор чланова Предсједништва Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Предсједништво БиХ). Даље се наводи да се предлаже да се с простора ентитета Федерације БиХ, као и до сада, бирају један Бошњак и један Хрват, али да се избор условљава већинском подршком у "изборном подручју" које углавном чини група општина у којим живи најмање 2/3 становништва исте етничке припадности као и кандидат. Према важећим одредбама Изборног закона, цијели ентитет ФБиХ изборна је јединица за чланове Предсједништва БиХ и изабран је Бошњак који од свих бошњачких кандидата добије највећи број гласова и Хрват који од свих хрватских кандидата добије највећи број гласова.

7. Надаље, указано је на то да је пресудом Европског суда за људска права (у даљњем тексту: Европски суд) у предмету *Сејдић и Финци против Босне и Херцеговине* од 22. децембра 2009. године установљено кршење Протокола број 12 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода (у даљњем тексту: Европска конвенција) одредбама Устава Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Устав БиХ) и Изборног закона које онемогућавају грађане ФБиХ који нису хрватске или бошњачке етничке припадности да се кандидују на изборима за чланове Предсједништва БиХ. С тим у вези је указано на то да предложене измјене не отклањају кршење Европске конвенције (што је постпријемна обавеза БиХ као чланице Савјета Европе), да би усвајањем предложених измјена настало стање које је у погледу Европске конвенције још неповољније од постојећег јер би искључиво хрватског и искључиво бошњачког члана Предсједништва бирали етнички (бошњачка и хрватска) одређена "изборна подручја". Слиједом наведеног, сматрају да је предложено рјешење супротно обавезујућој пресуди Европског суда и његово усвајање би произвело штетне посљедице по БиХ, а тиме и за Бошњаке као један од њених конститутивних народа.

8. Надаље, у образложењу разлога подносиоци захтјева су указали на члан 13 Приједлога Закона који се односи на

измјену става 2 члана 20.16А Изборног закона. Понуђеном рјешењу је, како наводе, циљ спровођење Одлуке Уставног суда број *У 23/14* од 1. децембра 2016. године. Најзад, истакнуто је да се наведеним чланом предлаже број делегата (Срба, Хрвата, Бошњака и Осталих) који се из кантона бирају у Дом народа Парламента ФБиХ.

9. Подносиоци Изјаве истакли су да се предложени распоред делегата по кантонима образлаже "узимањем у обзир последњег пописа становништва". У тачки а) измијењеног става 2 члана 20.16А Изборног закона предлаже се избор бошњачких делегата за Дом народа Парламента ФБиХ према ком Бошњаци из Кантона 10, Посавског и Западнохерцеговачког кантона не би могли бити бирани у Дом народа Парламента ФБиХ. У Изјави се истиче да према последњем попису становништва у Посавском кантону живи 8252 Бошњака, у Кантону 10 8037 Бошњака, да Устав ФБиХ у Поглављу IV, члан 8 став 3 прописује: "У Дому народа бит ће најмање један Бошњак, један Хрват и један Србин из сваког кантона који имају најмање једног таквог заступника у свом законодавном тијелу", те да је на свим досадашњим изборима биран значајан број посланика из реда бошњачког народа. Стога истичу да онемогућавање Бошњака из наведених кантона да буду бирани у Дом народа Парламента ФБиХ представља грубу дискриминацију какву је већ потврдио Европски суд у предмету *Пилав против Босне и Херцеговине*. Слиједом наведеног, сматрају да је члан 13 Приједлога Закона којим би припадници Бошњака били онемогућени да буду бирани у Дом народа Парламента ФБиХ неспорно штетан по витални интерес бошњачког народа.

10. Из изјаве Клуба делегата хрватског народа Барише Чолака, члана Заједничке комисије, од 4. маја 2017. године (изјава достављена уз захтјев) слиједи да Приједлог Закона није штетан по витални интерес бошњачког народа, те да нема уставног нити пословничког основа како би делегати из Клуба бошњачког народа Халид Гењац, Сафет Софтић, Сеад Кадић, Фахрудин Радончић и Сифет Поцић покренули питање виталног националног интереса.

11. Из изјаве Клуба делегата српског народа Средоја Новића, члана Заједничке комисије, од 4. маја 2017. године (изјава достављена уз захтјев) слиједи да у потпуности остаје при свом ставу и ставу Клуба делегата српског народа са 28. сједнице Дома народа одржане 4. маја 2017. године и да сматра да не постоји ни уставни ни пословнички основ да делегати из Клуба бошњачког народа Халид Гењац, Сафет Софтић, Сеад Кадић, Фахрудин Радончић и Сифет Поцић покрену питање виталног националног интереса.

12. Из изјаве Клуба делегата бошњачког народа Халида Гењаца, члана Заједничке комисије, од 4. маја 2017. године (изјава достављена уз захтјев) слиједи да у потпуности остаје при свом ставу и ставу Клуба делегата бошњачког народа са 28. сједнице Дома народа Парламентарне скупштине БиХ одржане 4. маја 2017. године и да сматра да постоји и уставни и пословнички основ да делегати из Клуба бошњачког народа Халид Гењац, Сафет Софтић, Сеад Кадић, Фахрудин Радончић и Сифет Поцић покрену питање виталног националног интереса.

б) Одговор на захтјев

13. Уставни суд је установио да је у конкретном случају задовољен услов контрадикторности поступка пред Уставним судом тиме што је подносилац захтјева уз захтјев доставио изјаве Клуба делегата хрватског народа Барише Чолака, члана Заједничке комисије, Клуба делегата српског народа Средоја Новића, члана Заједничке комисије, који су у своје име и у име клубова делегата хрватског народа и

српског народа оспорили наводе подносилаца Изјаве, због чега није тражио изјашњење на захтјев клубова делегата хрватског и српског народа.

III. Релевантни прописи

14. Устав Босне и Херцеговине у релевантном дијелу гласи:

Члан I

2. Демократска начела

Босна и Херцеговина је демократска држава, која функционише на принципу владавине права и на основу слободних и демократских избора.

Члан V

Предсједништво

Предсједништво Босне и Херцеговине се састоји од три члана: једног Бошњака и једног Хрвата, а сваки од њих се непосредно бира са територије Федерације, и једног Србина, који се непосредно бира са територије Републике Српске.

1. Избори и трајање мандата

а) Чланове Предсједништва ће непосредно бирати сваки ентитет (тако да сваки гласач гласа за једно мјесто у Предсједништву) у складу са изборним законом који ће усвојити Парламентарна скупштина. (...)

(...)

15. Устав Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине ФБиХ" бр. 1/94, 1/94, 13/97, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 52/02, 60/02, 18/03, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 71/05, 72/05, 32/07 и 88/08) у релевантном дијелу гласи:

IV. СТРУКТУРА ФЕДЕРАЛНЕ ВЛАСТИ

A. Законодавство

2. Дом народа

Члан 6.

Састав Дома народа и избор чланова

(1) Састав Дома народа Федерације Босне и Херцеговине ће бити паритетан тако да сваки конститутивни народ има исти број делегата.

(2) Дом народа састоји се од педесет осам делегата, и то по седамнаест делегата из реда сваког од конститутивних народа и седам делегата из реда осталих.

(3) Остали имају право да равноправно учествују у поступку већинског гласања.

Члан 8.

(1) Делегате Дома народа бирају кантоналне скупштине из реда својих делегата пропорционално националној структури становништва.

(2) Број делегата за Дом народа који се бирају у сваком кантону сразмјеран је броју становника кантона, с тим што се број, структура и начин избора делегата утврђују законом.

(3) У Дому народа бит ће најмање један Бошњак, један Хрват и један Србин из сваког кантона који имају најмање једног таквог заступника у свом законодавном тијелу.

(4) Делегате Бошњаке, Хрвате и Србе из сваког кантона бирају заступници из реда тог конститутивног народа у складу са изборним резултатима у законодавном тијелу тог кантона, а избор делегата из реда осталих уредит ће се законом.

(...)

16. Изборни закон Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 и 31/16) у релевантном дијелу гласи:

Члан 8.1.

(1) Чланове Предсједништва Босне и Херцеговине, који се непосредно бирају са територије Федерације Босне и Херцеговине - једног Бошњака и једног Хрвата, бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак да гласају у Федерацији Босне и Херцеговине. Бирач уписан у Централни бирачки списак да гласа у Федерацији Босне и Херцеговине може да гласа било за Бошњака, било за Хрвата, али не за оба. Изабран је бошњачки и хрватски кандидат који добије највећи број гласова међу кандидатима из истог конститутивног народа.

(2) Члана Предсједништва Босне и Херцеговине, који се непосредно бира са територије Републике Српске - једног Србина, бирају бирачи уписани у Централни бирачки списак да гласају у Републици Српској. Изабран је кандидат који добије највећи број гласова.

Члан 20.16 А

До потпуне provedбе Анекса 7. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, расподјела мјеста по конститутивном народу која је обично уређена Поглављем 10, Потпоглавље Б овог закона одвија се у складу са овим чланом.

До организовања новог пописа, као основ користи се попис из 1991. године тако да сваки кантон бира следећи број делегата:

1) из законодавног тијела Кантона бр. 1, Унско-сански кантон, бира се пет (5) делегата, укључујући два (2) из реда бошњачког, једног (1) из реда хрватског и два (2) из реда српског народа;

2) из законодавног тијела Кантона бр. 2, Посавски кантон, бирају се три (3) делегата, укључујући једног (1) из реда бошњачког, једног (1) из реда хрватског и једног (1) из реда српског народа;

3) из законодавног тијела Кантона бр. 3, Тузлански кантон, бира се осам (8) делегата, укључујући три (3) из реда бошњачког, једног (1) из реда хрватског, два (2) из реда српског народа и два (2) из реда осталих;

4) из законодавног тијела Кантона бр. 4, Зеничко-добојски кантон, бира се осам (8) делегата, укључујући три (3) из реда бошњачког, два (2) из реда хрватског, два (2) из реда српског народа и једног (1) из реда осталих;

5) из законодавног тијела Кантона бр. 5, Босанско-подришки кантон - Горажде, бирају се три (3) делегата, укључујући једног (1) из реда бошњачког, једног (1) из реда хрватског и једног (1) из реда српског народа;

6) из законодавног тијела Кантона бр. 6, Средњобосански кантон, бира се шест (6) делегата, укључујући једног (1) из реда бошњачког, три (3) из реда хрватског, једног (1) из реда српског народа и једног (1) из реда осталих;

7) из законодавног тијела Кантона бр. 7, Херцеговачко-неретвански кантон, бира се шест (6) делегата, укључујући једног (1) из реда бошњачког, три (3) из реда хрватског, једног (1) из реда српског народа и једног (1) из реда осталих;

8) из законодавног тијела Кантона бр. 8, Западнохерцеговачки кантон, бирају се четири (4) делегата, укључујући једног (1) из реда бошњачког, два (2) из реда хрватског и једног (1) из реда српског народа;

9) из законодавног тијела Кантона бр. 9, Кантон Сарајево, бира се једанаест (11) делегата, укључујући три (3) из реда бошњачког, једног (1) из реда хрватског, пет (5) из реда српског народа и два (2) из реда осталих;

10) из законодавног тијела Кантона бр. 10, Кантон 10, бирају се четири (4) делегата, укључујући једног (1) из реда

бошњачког, два (2) из реда хрватског и једног (1) из реда српског народа.

17. Одлука о допуствости и меритуму Уставног суда Босне и Херцеговине број 23/14 од 1. децембра 2016. године ("Службени гласник БиХ" број 1/17) у релевантном дијелу гласи:

(...)

Утврђује се да одредба Потпоглавља Б члана 10.12 став 2 у дијелу: "Сваком конститутивном народу се даје једно мјесто у сваком кантону" и одредбе Поглавља 20 - Прелазне и завршне одредбе члана 20.16А став 2 тач. а-ј Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 и 31/16) нису у складу са чланом 1/2. Устава Босне и Херцеговине.

Налаже се Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине, у складу са чланом 61 став 4 Правила Уставног суда Босне и Херцеговине, да најкасније у року од шест мјесеци од дана достављања ове одлуке усклади одредбу Потпоглавља Б члана 10.12 став 2 у дијелу: "Сваком конститутивном народу се даје једно мјесто у сваком кантону" и одредбе Поглавља 20 - Прелазне и завршне одредбе члана 20.16А став 2 тач. а-ј Изборног закона Босне и Херцеговине ("Службени гласник Босне и Херцеговине" бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 и 31/16) са одредбама члана 1/2 Устава Босне и Херцеговине.

(...)

18. Приједлог Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине број 02-02-1-1133/17 од 28. априла 2017. године у релевантном дијелу гласи:

Чланак 1.

У Изборном закону Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 и 31/16) у Поглављу 8 Предсједништво Босне и Херцеговине чланак 8.1. мијења се и гласи:

Чланак 8.1

(1) Чланове Предсједништва Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Предсједништво БиХ) који се непосредно бирају с територија Федерације Босне и Херцеговине - једног Бошњака и једног Хрвата - бирају бирачи уписани у Средишњи бирачки попис за гласовање у Федерацији Босне и Херцеговине. Бирач уписан у Средишњи бирачки попис за гласовање у Федерацији Босне и Херцеговине може гласовати или за Бошњака или за Хрвата, али не за оба.

(2) За потребе избора чланова Предсједништва БиХ који се непосредно бирају с територија Федерације Босне и Херцеговине формирају се три ад хос изборна подручја: А, Б и Ц.

У изборно подручје А се убрајају све основне изборне јединице у којима према податцима са посљедњег пописа становништва живи више од 2/3 бошњачког народа.

У изборно подручје Б се убрајају све основне изборне јединице у којима према податцима са посљедњег пописа становништва живи више од 2/3 хрватског народа.

Све остале основне изборне јединице се убрајају у изборно подручје Ц.

До provedбе новог пописа утврђује се састав изборних ад хос подручја А, Б и Ц на сљедећи начин:

а) Изборно подручје А састоји се од основних изборних јединица: Нови Град Сарајево, Ново Сарајево, Центар

Сарајево, Стари Град Сарајево, Илица, Илијаши, Вогошића, Хаџићи, Трново (ФБиХ), Тузла, Живинице, Сребреник, Лукавац, Градачац, Челић, Бановићи, Грачаница, Кладањ, Калесија, Добој-Исток, Теочак, Сапна, Зеница, Какањ, Маглај, Тешањ, Завидовићи, Високо, Бреза, Олово, Добој-Југ, Бихаћ, Сански Мост, Велика Кладуша, Цазин, Босанска Крупа, Кључ, Бужим, Коњиц, Јабланица, Бугојно, Доњи Вакуф, Горажде, Пале (ФБиХ) и Фоча (ФБиХ).

б) Изборно подручје Б састоји се од основних изборних јединица: Широки Бријег, Љубушки, Посушије, Груде, Ливно, Томиславград, Купрес, Чапљина, Читлук, Прозор-Рама, Неум, Равно, Орашје, Домањевац-Шамац, Крешево, Добретићи и Усора.

ц) Изборно подручје Ц састоји се од основних изборних јединица: Град Мостар, Столац, Травник, Витез, Јајце, Кисељак, Нови Травник, Бусовача, Горњи Вакуф-Ускопље, Фојница, Ошак, Жепче, Вареш, Гламоч, Дрвар, Босанско Грахово, Босански Петровац и Дистрикт Брчко-опција ФБиХ.

(3) За члана Предсједништва БиХ изабран је Бошњак који је освојио највећи број гласова међу бошњачким кандидатима уз увјет да је у подручју које се састоји од ад хос изборних подручја А и Ц освојио већи број гласова него у подручју које се састоји од ад хос изборних подручја Б и Ц. Уколико кандидат који је освојио највећи број гласова не задовољава наведени увјет, узима се идући кандидат са листе бошњачких кандидата по броју гласова и тако до краја листе док се не пронађе кандидат који задовољава увјет. Уколико нити један бошњачки кандидат не задовољава наведени увјет изабран је кандидат који је освојио највећи број гласова.

(4) За члана Предсједништва БиХ изабран је Хрват који је освојио највећи број гласова међу хрватским кандидатима уз увјет да је у подручју које се састоји од ад хос изборних подручја Б и Ц освојио већи број гласова него у подручју које се састоји од ад хос изборних подручја А и Ц. Уколико кандидат који је освојио највећи број гласова не задовољава наведени увјет, узима се идући кандидат са листе хрватских кандидата по броју гласова и тако до краја листе док се не пронађе кандидат који задовољава увјет. Уколико нити један хрватски кандидат не задовољава наведени увјет изабран је кандидат који је освојио највећи број гласова.

(5) Члана Предсједништва БиХ који се непосредно бира с територије Републике Српске - једног Србина - бирају бирачи уписани у Средишњи бирачки попис за гласовање у Републици Српској. Изабран је кандидат који добије највећи број гласова.

(6) Мандат чланова Предсједништва БиХ траје четири године.

Чланак 13.

У Поглављу 20. Пријелазне и завршне одредбе у чланку 20.16 А ставак (2) мијења се и гласи:

"Чланак 20.16 А

(2) Број изасланика из реда сваког конститутивног народа и осталих по жупанијама/кантонима узимајући у обзир посљедњи попис становништва распоређује се на сљедећи начин:

а) 17 изасланика из реда бошњачког народа се бира из законодавних тијела жупанија/кантона на начин да Тузланска бира четири изасланика, Сарајевска четири изасланика, Зеничко-добојска три изасланика, Унско-санска три изасланика, Херцеговачко-неретванска једног изасланика, Средњобосанска једног изасланика и Босанско-подрињска једног изасланика.

б) 17 изасланика из реда хрватског народа се бира из законодавних тијела жупанија/кантона на начин да Херцеговачко-неретванска бира пет изасланика, Средњобосанска четири изасланика, Западнохерцеговачка три изасланика, Херцегбосанска два изасланика, Зеничко-добојска једног изасланика, Посавска једног изасланика и Тузланска једног изасланика.

ц) 17 изасланика из реда српског народа се бира из законодавних тијела жупанија/кантона на начин да Сарајевска бира четири изасланика, Херцег-босанска три изасланика, Унско-санска три изасланика, Тузланска два изасланика, Херцеговачко-неретванска два изасланика, Зеничко-добојска два изасланика и Средњобосанска једног изасланика.

д) 7 изасланика из реда Осталих се бира из законодавних тијела жупанија/кантона на начин да Сарајевска бира три изасланика, Тузланска два изасланика, Зеничко-добојска једног изасланика и Унско-санска једног изасланика."

IV. Допустивост

19. У конкретном случају захтјев је поднио предсједавајући Дома народа, тако да у односу на овлашћеног подносиоца захтјев испуњава један од критеријума допустивости. У погледу осталих критеријума допустивости, Уставни суд сматра да они зависе од самог тумачења надлежности Уставног суда из члана IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине.

20. Уставни суд подсјећа на то да је суштина надлежности Уставног суда из члана IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине рјешавање питања "процедуралне исправности". Шта појам "процедурална исправност" подразумијева треба закључити циљаним и систематским тумачењем, прије свега одредби члана IV/3 Устава Босне и Херцеговине.

21. Према одредбама члана IV/3д-ф) Устава Босне и Херцеговине, јасно је да се процедура за проглашење једне одлуке деструктивног по витални интерес конститутивног народа састоји од позивања већине делегата из клуба једног народа (најмање три делегата) на члан IV/3е) Устава Босне и Херцеговине. Посљедица тога јесте строжи критеријум гласања, односно за доношење такве одлуке потребна је сагласност Дома народа коју је изгласала већина делегата сва три конститутивна народа који су присутни и који гласају. На тај начин је омогућен наставак парламентарне процедуре упркос приговору о деструктивности по витални интерес једног конститутивног народа, али према строжим демократским захтјевима, јер појам парламентарне већине добија другу димензију. Уколико Дом народа не успије постићи захтијевану већину, одлука не може проћи парламентарну процедуру у Дому народа, јер нема његово повјерење. Међутим, ако не дође до гласања, јер већина делегата неког конститутивног народа стави примједбу позивањем на витални интерес, обуставља се процедура гласања о предложеној одлуци и Дом народа поступа према члану IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине.

22. Дакле, из релевантних одредаба Устава Босне и Херцеговине јасно произилази да је процедура заштите виталних интереса једног народа децидирано прописана цитираним одредбама и да се та процедура мора поштовати. У вези с тим, Уставни суд запажа да је Изјаву потписало пет делегата Клуба бошњачког народа, и то Халид Гењац, Сафет Софтић, Сеад Кадић, Фахрудин Радончић и Сифет Поцић, дакле сви делегати Клуба бошњачког народа. Клубови делегата српског народа (са три гласа "против" и два гласа "уздржан") и хрватског народа (пет гласова "против")

гласали су против Изјаве. Те је чињенице Уставни суд утврдио из навода подносиоца захтјева и из достављене документације уз захтјев. Даље, након гласања којим није постигнута сагласност о томе да је Приједлог Закона штетан по витални интерес бошњачког народа, формирана је Заједничка комисија коју чине Бариша Чолак, Халид Гењац и Средоје Новић, која се састала 4. маја 2017. године. Међутим, Заједничка комисија није пронашла рјешење, већ је утврдила да спорно питање треба упутити Уставном суду на даљњи поступак. Уставни суд је наведено утврдио из навода подносиоца захтјева и записника са сједнице Заједничке комисије од 4. маја 2017. године, који је подносилац захтјева доставио уз захтјев. Након тога, Клуб делегата српског народа, члан Заједничке комисије, и Клуб делегата хрватског народа, члан Заједничке комисије, дали су 4. маја 2017. године писмене изјаве у којима су навели да у потпуности остају при својим ставовима и ставовима својих клубова са сједнице Дома народа од 4. маја 2017. године. Из наведенога слиједи да је у конкретном случају испуњен захтјев допустивости у односу на процедуру достављања предмета Уставном суду на одлучивање.

23. С друге стране, из цитираних одредаба јасно произилази да ове врсте спорова настају у ситуацији у којој се представници конститутивних народа не могу споразумно договорити о томе да ли је нека одлука деструктивна по витални интерес одређеног народа. Посљедица тога јесте да се на тај начин блокира рад Парламентарне скупштине, јер предложена одлука не може добити повјерење већине делегата одређеног народа. С тим у вези, улога Уставног суда би требало да се састоји у томе да, као заштитник Устава Босне и Херцеговине (члан VI/3 Устава Босне и Херцеговине), својом мериторном одлуком омогући деблокирање рада Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине која није у стању ријешити спорно питање. Овај поступак је хитне природе, јер је интервенција Уставног суда потребна у што краћем року како би законодавни орган могао наставити да обавља своју улогу. Друга улога Уставног суда, тј. доношење мериторног става у погледу постојања или непостојања деструктивности по витални интерес једног народа, веома је важна у ситуацијама када је држави потребна одређена одлука како би регулисала одређено подручје, а гласање о тој одлуци је блокирано стављањем приговора о деструктивности по витални интерес једног народа.

24. Институт заштите виталних интереса једног народа је веома важан у државама у којима постоје мултиетничке, мултијезичке, мултирелигијске заједнице или заједнице које су типичне према својим разликама. С друге стране, свако позивање на витални интерес има као посљедицу појачан критеријум за доношење општих аката, укључујући и посебан услов већине гласова (члан IV/3е) Устава Босне и Херцеговине(или, у крајњем случају, поступак пред Уставним судом. Посљедица тога су прекиди парламентарних процедура који могу да произведу негативне посљедице на рад законодавног органа и самим тим на функционисање државе. Због тога се на поступак из члана IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине треба позивати ако постоје релевантни разлози за мишљење да је приједлог одлуке Парламентарне скупштине деструктиван по витални интерес једног конститутивног народа и/или ако постоји озбиљна контроверза у мишљењу или сумња у вези с питањем да ли су процедуре из члана IV/3е) и ф) правилно поштоване (види Уставни суд, Одлука о меритуму број У/7/06 од 31. марта 2006. године, тачке 19-25 с даљњим референцама, објављена у "Службеном гласнику БиХ" број 34/06).

25. У конкретном случају суштина разлога из Изјаве односи се на то да Приједлог Закона занемарује и не отклања из домаћег правног система одредбе дискриминаторског карактера о кандидирању за члана Предсједништва БиХ како је утврђено пресудом Европског суда у предмету *Сејдић и Финци*, да се понуђеним рјешењем о начину избора чланова Предсједништва БиХ успоставља још гора ситуација у односу на Европску конвенцију, а што би произвело штетне посљедице за БиХ, а тиме и за Бошњаке као један од њених конститутивних народа. Такође, подносиоци Изјаве тврде и да се онемогућавањем Бошњака из три побројана кантона да буду бирани у Дом народа ФБиХ успоставља дискриминација Бошњака каква је већ пресуђена у пресуди Европског суда *Пилав против Босне и Херцеговине*. У складу с наведеним, Уставни суд сматра да предметни захтјев и Изјава садрже разлоге због којих подносиоци Изјаве сматрају да је Приједлог Закона деструктиван по витални интерес бошњачког народа. Стога, Уставни суд сматра да је и овај услов допуствитости предметног захтјева задовољен.

26. На основу изложеног, Уставни суд сматра да је предметни захтјев поднио овлашћени субјекат и да је поштована процедурална исправност у смислу члана IV/3е) и ф) Устава Босне и Херцеговине, те да су испуњени и формални услови из члана 16 став 2 Правила Уставног суда.

V. Меритум

27. Подносилац захтјева тражи да се испита регуларност поступка, односно да се утврди постојање или непостојање уставне основе за Изјаву да се Приједлог Закона сматра штетним по витални интерес бошњачког народа.

28. У Изјави се указује на то да се Приједлогом Закона не отклањају дискриминаторске одредбе о кандидирању за члана Предсједништва БиХ како је то утврђено у обавезујућој пресуди Европског суда у предмету *Сејдић и Финци*, да понуђено рјешење креира још неповољнију ситуацију у односу на Европску конвенцију, а што може имати штетне посљедице по БиХ, па тако и по Бошњаке као један од њених конститутивних народа. Такође, у Изјави се наводи да се онемогућавањем Бошњака из три кантона да буду бирани у Дом народа ФБиХ успоставља дискриминација Бошњака каква је већ пресуђена у пресуди Европског суда *Пилав против Босне и Херцеговине*.

Појам виталног интереса конститутивног народа

29. У вези с поступањем према члану IV/3ф) Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд се у својој досадашњој пракси никада није упустио у таксативно набрајање елемената виталног интереса једног народа. Умјесто тога, Уставни суд је указао на то да је појам виталног интереса једног конститутивног народа функционална категорија, те да му је потребно приступити с те тачке гледишта. У том смислу, Уставни суд је у својој пракси поводом овог питања указао на то да постоји неколико фактора који обликују разумијевање наведеног појма. Будући да је појам "виталног интереса" функционална категорија, он се не може посматрати одвојено од појма "конститутивности народа" чије виталне интересе штити члан IV/3е) и ф) Устава Босне и Херцеговине. У вези с тим, Уставни суд је, такође, указао на то да појам "конститутивности народа" није апстрактан појам, већ да он инкорпорира одређене принципе без којих једно друштво, са уставно заштићеним разликама, не би могло ефикасно функционисати. Даље, Уставни суд је, такође, указао на то да је значење појма "виталног интереса" дјелимично обликовано и чланом I/2 Устава Босне и Херцеговине, који наглашава да је Босна и Херцеговина демократска држава, па се, с тим у вези, интерес конститутивних народа да у пуном капацитету учествују у

систему власти и активностима јавних органа власти може посматрати као витални интерес. Дакле, према јуриспруденцији Уставног суда, ефективно учествовање конститутивних народа у процесу доношења политичких одлука, у смислу спречавања апсолутне доминације једне групе над другом, представља витални интерес сваког конститутивног народа. Такође, Уставни суд је истакао да државна власт треба да буде, у принципу, репрезентативан одраз напредне коегзистенције свих народа у Босни и Херцеговини, укључујући и националне мањине и Остале. С друге стране, "ефективно учествовање конститутивних народа у власти", ако се прелази уставни оквир, никада се не смије спроводити или наметати на штету ефективног функционисања државе и њених органа (детаљније види, *op. cit.*, Одлука број У 7/06, тачке 33-37 с даљњим референцама).

30. Такође, поводом истог питања у судској пракси је указано на то да је, у складу с чланом VI/3 став 1 Устава Босне и Херцеговине, Уставни суд заштитник Устава Босне и Херцеговине и да је њиме ограничен у погледу функционалног тумачења. У вези с тим, при разматрању сваког конкретног случаја Уставни суд ће се, у задатим уставним оквирима, руководити вриједностима и принципима који су суштински важни за слободно и демократско друштво које утјеловљује, између осталог, поштовање инхерентног достојанства човјека, угађање великој разноликости вјеровања, поштовање културног идентитета и идентитета група и вјера, друштвене и политичке институције које унапређују учествовање појединаца и група у друштву. С друге стране, заштита виталног интереса не смије угрозити суверенитет и функционалност државе која је уско повезана с неутралним и суштинским схватањем појма држављанства као критеријума припадности "нацији", односно не смије водити непотребној дезинтеграцији грађанског друштва као неопходног елемента модерне државности (*ibid.*, тачка 38).

Деструкција виталног интереса

31. Подносиоци Изјаве најприје указују на то да се чланом 1 Приједлога Закона којим се мијења начин избора чланова Предсједништва БиХ – једног Хрвата и једног Бошњака из ентитета ФБиХ, не отклањају дискриминаторске одредбе о кандидирању за члана Предсједништва БиХ како је то утврђено у обавезујућој пресуди Европског суда у предмету *Сејдић и Финци*, да понуђено рјешење креира још гору ситуацију од постојеће у односу на Европску конвенцију, па да то може имати штетне посљедице по БиХ, па тако и по Бошњаке као један од њених конститутивних народа.

32. Уставни суд подсећа на то да је Европски суд у предмету *Сејдић и Финци* (види Европски суд, пресуда од 22. децембра 2009. године) утврдио да (види став 56): "(...) се уставне одредбе које чине апликанте неподобним да се кандидирају на изборима за Предсједништво такођер морају сматрати дискриминаторским и као такве представљају повреду члана 1. Протокола бр. 12."

33. Надаље, Европски суд је у предмету *Зорнић против Босне и Херцеговине* (види Европски суд, пресуда од 17. јула 2014. године) истакао (види став 36): "(...) У пресуди *Сејдић и Финци* (*ibid.*, тачка 56), Суд је већ утврдио да су уставне одредбе које апликанте онемогућају да буду бирани за Предсједништво дискриминаторне и супротне члану 1. Протокола бр. 12. Суд не види разлога да у овом предмету одступи од те јуриспруденције."

34. Најзад, Европски суд је у предмету *Пилав против Босне и Херцеговине* (види Европски суд, пресуда од 9. јуна 2016. године) истакао (види ст. 41 и 42): "(...) Суд примјехује

да се према Уставу Босне и Херцеговине само оне особе које се изјашњавају као припадници *конститутивног народа* имају право кандидирати на изборима за Председништво које се састоји од три члана: једног Бошњака и једног Хрвата, од којих је сваки непосредно изабран из Федерације Босне и Херцеговине, и једног Србина непосредно изабраног из Републике Српске. Према томе, апликант, који је Бошњак настањен у Републици Српској, искључен је из тог права. Већ је утврђено да сличан уставни предусјет представља дискриминирајуће различито поступање супротно члану 1. Протокола бр. 12 у цитираној пресуди *Сејдић и Финци* (тачка 56.) која се односи на немогућност апликаната, од којих је један припадник ромског, а други јеврејског народа, да се кандидирају на изборима за Председништво. У пресуди *Зорнић* (цитирана горе, тачке 36-37 и тачка 43), која се односи на апликантицу која се не изјашњава као припадница нити једног од *конститутивних народа* већ се изјашњава као држављанка Босне и Херцеговине, Суд је донио исти закључак у погледу њене немогућности да се кандидира на изборима за Председништво".

35. Надаље, Уставни суд подсјећа на то да је у Одлуци о допуствости и меритуму број *У 14/12* од 26. марта 2015. године (доступна на www.ustavisud.ba) истакао (види тачке 73 и 74): "(...) из одлуке Европског суда у предмету *Сејдић и Финци* недвосмислено произилази да Устав БиХ треба бити измијењен". С тим у вези, Уставни суд указује на то да је Европски суд у предмету *Зорнић против Босне и Херцеговине* истакао (види тачка 40) да: "(...) Суд наглашава да је налаз о повреди у овом предмету директна последица пропуста власти тужене државе да уведу мјере како би се повиновале пресуди у предмету *Сејдић и Финци*. Пропуст тужене државе да уведу уставне и легислативне приједлоге како би окончала постојећу неусклађеност Устава и Изборног закона с чланом 14, чланом 3. Протокола бр. 1 и чланом 1. Протокола бр. 12, не представља само отежавајућу околност када је ријеч о одговорности државе према Конвенцији због постојећег или ранијег стања ствари, већ такођер угрожава будућу учинковитост механизма Конвенције (види *Broniowski*, цитиран горе, тачка 193, и *Greens u M. T.*, цитиран горе, тачка 111). Међутим, тренутно је немогуће предвидјети и обим ових измјена. Стога, Уставни суд неће укинути наведене одредбе устава ентитета и Изборног закона, односно неће наложити Парламентарној скупштини БиХ, Народној скупштини и Парламенту Федерације БиХ да изврше усаглашавање наведених одредаба, док у домаћем правном систему не буду усвојене уставне и законодавне мјере којима се окончава постојећа неусклађеност Устава Босне и Херцеговине и Изборног закона с Европском конвенцијом коју је утврдио Европски суд у цитираним предметима".

36. Слиједом наведеног неспорно произилази да извршење одлуке у предмету *Сејдић и Финци*, на коју се у Изјави изричито указује, као и одлука у предметима *Зорнић*, те *Пилав*, а како је истакао и Уставни суд у Одлуци број *У 14/12*, прво подразумијева измјену одредби Устава БиХ за које је утврђено да су дискриминаторске, а тек након тога одговарајуће измјене Изборног закона.

37. Уставни суд подсјећа на то да се у складу с чланом IV(3е) Устава БиХ предложена одлука Парламентарне скупштине може прогласити штетном по виталне интересе бошњачког, хрватског или српског народа већином гласова бошњачких, односно хрватских, односно српских делегата. Из цитиране уставне одредбе недвосмислено произилази да је механизам виталног националног интереса инструмент који је додијељен само конститутивним народима у сврху заштите од евентуалне деструкције интереса конкретног

конститутивног народа. Дакле, Устав БиХ не предвиђа могућност да, на примјер делегати из реда бошњачког народа, користећи механизам виталног националног интереса, неку одлуку прогласе штетном по интерес хрватског или српског народа и *visе a versa*. Уставни суд запажа да се имплементација одлуке у предмету *Сејдић и Финци* тиче остваривања, заштите и даљњег унапређења једног од основних принципа на ком је заснована држава БиХ, тј. слободних и демократских избора. Као таква, неспорно представља интерес друштва као цјелине и свих који живе у БиХ, те посебно оних који се не изјашњавају као припадници нити једног конститутивног народа. Надаље, имплементација наведене одлуке, а како је већ и указано у овој одлуци, тиче се промјене Устава БиХ, након чега ће, у том смислу, бити могуће мијењати и одредбе Изборног закона. Због тога, имплементација одлуке у предмету *Сејдић и Финци* не може представљати онај интерес који се везује искључиво за припаднике бошњачког народа, а чија се заштита остварује механизмом виталног националног интереса.

38. Надаље, Уставни суд запажа да Приједлог Закона није ни поднесен с циљем имплементације ове пресуде (*Сејдић и Финци*) већ се само односи на питања изборне процедуре у садашњем Изборном закону. Ово недвосмислено произилази из образложења Приједлога Закона, у ком предлагачи, као разлог за његово доношење, наводе спровођење Одлуке Уставног суда број *У 23/14* од 1. децембра 2016. године (доступна на интернет страници www.ustavisud.ba), као и задовољење општег принципа демократије да један народ другом народу не бира представнике.

39. Надаље, Приједлог Закона заснива се на истим принципима из Устава БиХ и Изборног закона као и постојећа рјешења, према којим се за члана Председништва БиХ са територије Федерације БиХ бирају један Бошњак и један Хрват. Понуђено рјешење на другачији начин регулише само процедура њиховог избора, а која би требало да обезбиједи, како је у образложењу приједлога наведено, општи принцип демократије да један народ другом народу не бира представнике, односно да сваки конститутивни народ сам бира своје представнике у законодавни власти.

40. Уставни суд подсјећа на то да је у складу с чланом 31 Правила Уставног суда одређен обим одлучивања Уставног суда према ком се испитују само они наводи који су изнесени у захтјеву. С обзиром на то да члан 1 Приједлога Закона, којим се мијења члан 8.1 Изборног закона, не представља имплементацију наведене пресуде Европског суда, односно не рјешава проблем дискриминаторских одредби о кандидирању за члана Председништва и да рјешење тог питања треба тек да услједи након уставних промјена, а да се спорним приједлогом рјешавају нека друга питања, не може се говорити о наступању штетних последица по БиХ, па тако и по Бошњаке као један од њених конститутивних народа, а што би резултирало повредом виталног интереса како тврде подносиоци Изјаве. Најзад, предложено рјешење, слиједећи принципе из Устава БиХ и Изборног закона, те општи принцип демократије да један народ другом народу не бира представнике, на другачији начин регулише само процедуру избора чланова Председништва БиХ из ФБиХ, али према ком се из Федерације БиХ за чланове Председништва БиХ и даље бирају један Бошњак и један Хрват.

41. Слиједом наведеног, произилази да понуђено рјешење у члану 1 Приједлога Закона којим се мијења члан 8.1 Изборног закона не вријеђа витални интерес бошњачког народа на начин како тврде подносиоци Изјаве.

42. Надаље, Уставни суд запажа да се понуђеним рјешењем у члану 13 Приједлога Закона мијења дио у Прелазним одредбама Изборног закона, конкретно став 2 члана 20.16А којим је утврђен број делегата које бирају кантони у Дом народа Парламента ФБиХ. Према наводима подносилаца Изјаве, понуђеним рјешењем, према ком Бошњаци из Кантона 10, Посавског и Западнохерцеговачког кантона не би могли бити бирани у Дом народа Парламента ФБиХ, успоставља се дискриминација, како је утврдио и Европски суд у овој одлуци већ цитираном предмету *Пилав против Босне и Херцеговине*. У прилог тој тврдњи подносиоци захтјева су истакли и да Устав ФБиХ у Поглављу IV у члану 8 став (3) прописује: " У Дому народа бит ће најмање један Бошњак, један Хрват и један Србин из сваког кантона који имају најмање једног таквог заступника у свом законодавном тијелу", а да је у наведеним кантонима на свим досадашњим изборима биран и значајан број посланика из реда бошњачког народа.

43. Уставни суд подсјећа на то да Изборни закон у Поглављу 10, Потпоглавље Б (Дом народа Парламента ФБиХ) регулише, између осталог, расподјелу мјеста по конститутивном народу. Међутим, у Поглављу 20 Изборног закона (Прелазне одредбе) чланом 20.16А став 1 одређено је да се до потпуног спровођења Анекса 7 Општег оквирног споразума за мир у БиХ расподјела мјеста по конститутивном народу, која је обично уређена Поглављем 10, Потпоглављем Б овог закона, одвија у складу с овим чланом. Ставом 2 наведеног члана одређено је да ће се до организовања новог пописа као основа користити попис из 1992. године, тако да сваки кантон бира прописани број делегата из сваког од три конститутивна народа и Осталих.

44. Уставни суд запажа да се мијења члан 13 Изборног закона у дијелу Прелазних одредби – члан 20.16А. Према предложеном рјешењу, став 1 наведеног члана остаје неизмијењен. Предложеним измјенама мијења се став 2 наведеног члана, тако да се утврђује да се број делегата из реда сваког конститутивног народа и Осталих по кантонима, узимајући у обзир посљедњи попис становништва, распоређује на начин да се 17 делегата из реда бошњачког народа бира из законодавног тијела побројаних кантона у којим се не наводе Посавски кантон, Кантон 10 и Западнохерцеговачки кантон; 17 делегата из реда хрватског народа бира се из законодавног тијела побројаних кантона у којим се не наводе Босанско-подрињски, Унско-сански и Сарајевски кантон; 17 делегата из реда српског народа бира се из законодавног тијела побројаних кантона у којим се не наводе Босанско-подрињски, Посавски и Западнохерцеговачки кантон; 7 делегата из реда Осталих бира се из законодавног тијела побројаних кантона у којим се не наводе Босанско-подрињски, Посавски, Западнохерцеговачки, Херцеговачко-неретвански, Средњобосански кантон, те Кантон 10. Одређивање кантона у којим се бира по 17 делегата за сваки од конститутивних народа, односно у којим се неће бирати делегати за сваки од конститутивних народа, засновано је на пропорционалној заступљености сваког од конститутивних народа у односном кантону према подацима о посљедњем попису становништва.

45. Уставни суд запажа да су у образложењу Приједлога Закона као разлог за понуђено рјешење подносиоци приједлога истакли спровођење Одлуке Уставног суда број У 23/14 на начин да се обезбјеђује да Дом народа Парламента ФБиХ буде дом легитимних и легалних представника народа.

46. Уставни суд подсјећа на то да је у Одлуци број У 23/14 истакао да Дом народа Парламента ФБиХ представља

дом конститутивних народа, а не дом кантона као федералних јединица од којих се састоји Федерација БиХ. Основна функција Дома народа је заштита конститутивности народа. Стога, право на демократско одлучивање које се остварује легитимним политичким представљањем мора бити засновано на демократском избору делегата у Дом народа ФБиХ оног конститутивног народа који представља и чије интересе заступа (види цитирану Одлуку о допустивости и меритуму број У 23/14, тачке 50 и 51). При том, Уставни суд је имао у виду да је Уставом ФБиХ најприје одређено да је састав Дома народа паритетан, тако да сваки конститутивни народ, а не кантон, има једнак број делегата, тј. по 17, те да седам делегата имају Остали. Надаље, Уставом ФБиХ је одређено да делегате у Дом народа бирају кантоналне скупштине из реда својих делегата пропорционално националној структури становништва, а не пропорционално националној структури својих делегата. При том, број, структура и начин избора делегата утврђују се законом. Најзад, Устав ФБиХ одређује да ће најмање један Бошњак, један Хрват и један Србин из сваког кантона који имају најмање једног таквог заступника у свом законодавном тијелу бити у Дому народа. У овом случају ради се о условној опцији, тј. потребно је да на непосредним изборима за скупштину кантона као заступник буде и изабран најмање један Хрват, један Бошњак или један Србин.

47. Уставни суд запажа да се предложено рјешење, као и претходно, заснива на идентичним принципима, тј. да се делегати бирају из законодавног тијела кантона према подацима о посљедњем попису становништва. Понуђено рјешење, као и до сада, обезбјеђује паритетну заступљеност од по 17 делегата сваком од конститутивних народа. Надаље, понуђеним рјешењем, на основу података о посљедњем попису становништва утврђена је пропорционална заступљеност сваког од конститутивних народа у појединим кантонима, а на основу чега је за сваки од конститутивних народа одређено у којим од десет кантона ће се бирати 17 делегата сваког од конститутивних народа. Најзад, примјеном критеријума пропорционалне заступљености припадника односног конститутивног народа у укупном становништву кантона сваки од конститутивних народа је искључен из расподјеле мандата у тачно одређеним кантонима. Слиједом наведеног произишало да је критеријум пропорционалне заступљености сваког од конститутивних народа у укупном становништву кантона примијењен на једнак начин према свим конститутивним народима и да резултира истим ограничењем према свим конститутивним народима, тј. да сваки конститутивни народ бира делегате у тачно одређеним, али не у свим кантонима.

48. Уставни суд подсјећа на то да Дом народа Парламента ФБиХ представља дом конститутивних народа, а не дом кантона као федералних јединица од којих се састоји Федерација БиХ. Основна функција Дома народа је заштита конститутивности народа (види цитирану Одлуку о допустивости и меритуму број У 23/14, тачка 51). Наиме, Уставом ФБиХ је најприје одређено да је састав Дома народа паритетан, тако да сваки конститутивни народ, а не кантон, има једнак број делегата, тј. по 17, те да седам делегата имају Остали. Надаље, делегате у Дом народа бирају кантоналне скупштине из реда својих делегата пропорционално националној структури становништва, а не пропорционално националној структури својих делегата, с тим да се број, структура и начин избора делегата утврђују законом. Такође, Устав ФБиХ одређује да ће најмање један Бошњак, један Хрват и један Србин из сваког кантона који имају најмање једног таквог заступника у свом законодавном тијелу бити у Дому народа. У овом случају ради се о условној опцији, тј.

потребно је да на непосредним изборима за скупштину кантона као заступник буде изабран најмање један Хрват, један Бошњак или један Србин.

49. Уставни суд запажа да се предложеним измјенама интервенише у Изборни закон у дијелу Прелазних одредби, члан 20.16А, које се примјењују до потпуног спровођења Анекса 7 Општег оквирног споразума за мир у БиХ. Наведеним чланом, у ставу 1 који остаје неизмијењен, одређено је да до потпуног спровођења Анекса 7 Општег оквирног споразума за мир у БиХ расподјела мјеста по конститутивном народу, која је обично уређена Поглављем 10, Потпоглавље Б овог закона, одвијаће се у складу с овим чланом. Предложеним измјенама мијења се став 2 наведеног члана тако да се утврђује број делегата за Дом народа Парламента ФБиХ сваког од конститутивних народа и Осталих по кантонима, узимајући у обзир посљедњи попис становништва из 2013. године.

50. Дакле, предложено рјешење, као и претходно, заснива се на идентичним принципима, тј. да се делегати бирају из законодавног тијела кантона и пропорционално према подацима о посљедњем попису становништва. Примјеном наведених принципа на једнак начин према свим конститутивним народима утврђен је број делегата за Дом народа Парламента ФБиХ сваког од конститутивних народа и Осталих по кантонима који обезбјеђује паритетну заступљеност од по 17 делегата из реда сваког од конститутивних народа, на начин да су конкретни бројеви делегата по кантонима одређени пропорционално према подацима о посљедњем попису становништва. При том, Уставни суд наглашава да се није упуштао у тачност математичког израчуна на основу ког су у Приједлогу Закона утврђени конкретни бројеви делегата који се бирају у појединим кантоналним скупштинама.

51. Имајући у виду да је Дом народа дом конститутивних народа а не кантона, као и да делегате у Дом народа бирају кантоналне скупштине из реда својих делегата пропорционално националној структури становништва односног кантона, а не пропорционално националној структури заступника у кантоналној скупштини из чијих редова се бирају делегати у Дом народа, понуђено рјешење, засновано на критеријуму пропорционалне заступљености према посљедњем попису становништва, а који је, неспорно, на једнак начин примјењен на све, не доводи у неповољнији положај припаднике бошњачког народа у односу на друга два народа, а што би за посљедицу имало повреду виталног националног интереса, како сматрају подносиоци Изјаве.

52. Најзад, да ли понуђено рјешење о расподјели мандата покреће и питање усклађености с Уставом ФБиХ, а што подносиоци Изјаве сугеришу указујући на конкретне одредбе Устава ФБиХ, не може се повезивати с питањем евентуалне деструктивности по витални национални интерес, јер су то два одвојена појма (види, између осталих, Уставни суд, Одлука о допустивости и меритуму број У 32/13 од 23. јануара 2014. године, тачка 31, доступна на интернет страници www.ustavnisud.ba).

53. Слиједом наведеног, произилази да понуђено рјешење у члану 13 Приједлога Закона којим се мијења став 2 члана 20.16А Изборног закона не вријеђа витални интерес бошњачког народа на начин како тврде подносиоци Изјаве.

54. Уставни суд закључује да нису основани наводи подносилаца Изјаве да је Приједлог Закона деструктиван по витални интерес бошњачког народа.

55. У складу с овом одлуком, Дом народа треба да настави поступак доношења Приједлога Закона према

процедури предвиђеној у члану IV/3е) Устава Босне и Херцеговине.

VI. Закључак

56. Уставни суд закључује да Приједлогом Закона о измјенама и допунама Изборног закона Босне и Херцеговине број 02-02-1-1133/17 од 28. априла 2017. године није повријеђен витални интерес бошњачког народа.

57. На основу члана 59 ст. (1) и (5) Правила Уставног суда, Уставни суд је одлучио као у диспозитиву ове одлуке.

58. На основу члана 43 Правила Уставног суда, предсједник Мирсад Ђеман је дао изјаву о неслагању с одлуком већине.

59. Према члану VI/5 Устава Босне и Херцеговине, одлуке Уставног суда су коначне и обавезујуће.

Предсједник
Уставног суда Босне и Херцеговине
Мирсад Ђеман, с. р.

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u predmetu broj U 3/17, rješavajući zahtjev **Bariše Čolaka, predsjedavajućeg Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine**, na osnovu člana IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine, člana 57. stav (2) tačka b) i člana 59. st. (1) i (5) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine" broj 94/14), u sastavu:

Mirsad Ćeman, predsjednik
Mato Tadić, potpredsjednik
Zlatko M. Knežević, potpredsjednik
Margarita Caca-Nikolovska, potpredsjednica
Tudor Pantiru, sudija
Valerija Galić, sutkinja
Miodrag Simović, sudija
Seada Palavrić, sutkinja
Giovanni Grasso, sudija
na sjednici održanoj 6. jula 2017. godine donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI I MERITUMU

Utvrđuje se da Izjava Kluba delegata bošnjačkog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine o destruktivnosti po vitalni interes bošnjačkog naroda u Bosni i Hercegovini u Prijedlogu Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine broj 02-02-1-1133/17 od 28. aprila 2017. godine ispunjava uvjete proceduralne ispravnosti iz člana IV/3.f) Ustava Bosne i Hercegovine.

Utvrđuje se da Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine broj 02-02-1-1133/17 od 28. aprila 2017. godine nije povrijeđen vitalni interes bošnjačkog naroda u Bosni i Hercegovini.

Postupak usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine broj 02-02-1-1133/17 od 28. aprila 2017. godine treba provesti prema proceduri iz člana IV/3.d) Ustava Bosne i Hercegovine.

Odluku objaviti u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine", "Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine", "Službenom glasniku Republike Srpske" i "Službenom glasniku Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine".

OBRAZLOŽENJE

I. Uvod

1. Bariša Čolak, predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnosilac zahtjeva), podnio je 8. maja 2017. godine Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) zahtjev za ispitivanje regularnosti postupka, odnosno utvrđivanje postojanja ili nepostojanja ustavne osnove za proglašenje